

Tradicionalno i savremeno u umetnosti i obrazovanju – sažeti prikaz naučnog skupa

Polazni motivi, priprema i učesnici naučnog skupa

Prvi međunarodni naučni skup pod nazivom *Tradicionalno i savremeno u umetnosti i obrazovanju* odražen je od 4. do 6. novembra 2016. godine na Fakultetu umetnosti u Kosovskoj Mitrovici. Polazišta kojim su se rukovodili organizatori ovog skupa su afirmacija tradicionalnih vrednosti i savremenih metoda u umetnosti i obrazovanju i pronalaženje inovativnih rešenja za njihovu praktičnu primenu u nastavnom procesu. Početni impulsi i zamisli u postavljanju osnovnih idejnih opredeljenja i formulisanja ciljeva, potekli od profesora Fakulteta umetnosti iz Kosovske Mitrovice,¹ podržani su ne samo od eminentnih stručnjaka sa srodnih visokoškolskih ustanova u zemlji, već i u inostranstvu. Uz dužno poštovanje svih kolega koji su doprineli oblikovanju programske koncepcije, pomenućemo samo neke od članova Programskog odbora: dr Alkisa Raftisa (Alkis Raftis), predsednika Međunarodnog plesnog saveta pri Unesku, dr Nataliju Sokovikovu (Наталиа Соковикова), člana Akademije nauka i umetnosti Petrovskaja, Rusija, dr Menelaosa Melicisa (Menelaos Meletzis), redovnog profesora Tehnološko-edukativnog instituta u Atini, dr Anu Galikovsku Gajevsku (Anna Galikowska Gajewska), vanrednog profesora Muzičke Akademije *Stanislav Monjuško* u Gdanjsku, Poljska, dr Eleni Muri (Eleni Mouri), vanrednog profesora Tehnološko-edukativnog instituta u Atini, Grčka, dr Igora Štiksa, istraživača na Koledžu umetnosti Univerziteta u Edinburgu (Velika Britanija – Škotska), dr Sonju Marinković, dr Miloja Nikolića, dr Vesnu Mikić, redovne profesore Fakulteta muzičke umetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu, dr Srđana Markovića, redovnog profesora Fakulteta umetnosti Univerziteta u Nišu, dr Bogdana Đakovića, redovnog profesora Akademije umetnosti u Novom Sadu i dr.² Tako je ambiciozni projekt idejnih tvoraca i organizatora ovog

¹ Inicijatori i idejni tvorcovi ovog skupa su profesori sa Katedre za opštu muzičku pedagogiju Muzičkog odeljenja: Jasmina Novokmet (tadašnji prodekan za nastavu), Dragana Cicović Sarajlić i Saša Božidarević.

² Oblikovanju programske koncepcije naučnog skupa u podjednako meri doprineli su i ostali članovi Programskog odbora: mr Zoran Furunović, redovni profesor, dekan Fakulteta umetnosti u Kosovskoj Mitrovici - Zvečan, Predsednik programskog odbora, dr Nebojša Todorović, redovni profesor Fakulteta umetnosti Univerziteta u Nišu, dr Saša Božidarević, redovni profesor Fakulteta umetnosti Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, dr Dragana Cicović Sarajlić, vanredni profesor Fakulteta umetnosti Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, dr Biljana Pavlović, vanredni profesor Učiteljskog Fakulteta u Prizrenu – Leposaviću Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, dr Sanda Dodik, vanredni profesor Akademije umjetnosti Univerziteta u Banjoj Luci, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, dr Sonja Cvetković, vanredni profesor Fakulteta umetnosti Univerziteta u Nišu, dr Dragan Vojvodić, vanredni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, dr Dragan Bulatović, vanredni profesor Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu, dr Mirjana Zakić, vanredni profesor Fakulteta muzičke umetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu, dr Biljana Mandić, docent Muzičke akademije

skupa,³ da okupi što veći broj priznatih istraživača iz oblasti nauka o umetnostima, dobio i svoju praktičnu realizaciju. Na skupu je prijavljeno 93 učesnika (uključujući i članove Programskog odbora) iz 12 evropskih zemalja: Srbije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine (Republike Srpske), Rusije, Velike Britanije, Nemačke, Francuske, Italije, Poljske, Belgije, Grčke i Mađarske, od kojih je 88 predstavilo svoje radove. Po broju učesnika i zemalja iz kojih oni dolaze ovo je najveći naučni skup organizovan na Univerzitetu u Prištini od vremena njegovog dislociranja u Kosovsku Mitrovicu. Njegovu realizaciju podržali su Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije, Kancelarija za Kosovo i Metohiju, Univerzitet u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici, Ekonomski fakultet u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici. Svečani i radni deo ovog skupa praćeni su od medijskih sponzora Trećeg programa radio Beograda i Televizije Most iz Zvečana. Logističku podršku naučnom skupu pružili su Turistička agencija Joe Travel i Hotel Saša iz Kosovske Mitrovice.

Svečano otvaranje naučnog skupa

Dobrodošlicu učesnicima i gostima naučnog skupa, u kratkom uvodnom izlaganju, pozelela je mr Andrijana Videnović, prodekan za nastavu Dramskog odseka Fakulteta umetnosti u Kosovskoj Mitrovici – Zvečanu, a zatim su usledila obraćanja zvaničnika skupa. Naučni skup otvorio je dr Srećko Milačić, rektor Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici. Nakon pozdravne reči upućene gostima i učesnicima skupa, profesor Milačić je u uvodnoj besedi ukazao na značaj ovog naučnog skupa u kontekstu sveobuhvatne naučne i umetničke misije koju Univerzitet u Kosovskoj Mitrovici i Fakultet umetnosti kao njegov integralni deo obavljaju na prostoru Kosova i Metohije. Pozdravne reči i kraće besede predsednika Programskog odbora, dekana Fakulteta umetnosti mr Zorana Furunovića i predsednika Organizacionog odbora, prodekana za nastavu mr Aleksandre Trajković,

Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, mr Milorad Marinković, docent Filološko-umetničkog fakulteta Univerziteta u Kragujevcu, mr Aleksandra Dončeva, Institut za grafički dizajn u Milanu, Italija.

³ Veliki napor u stvaranju uslova za uspešno i nesmetano odvijanje naučnog skupa i njegovih pratećih programa uložili su članovi organizacionog odbora, nastavnici, stručni saradnici i asistenti Fakulteta umetnosti Univerziteta u Prištini sa privremenim sedištem u Kosovskoj Mitrovici: mr Zoran Furunović, redovni profesor, dekan ove institucije, mr Aleksandra Trajković, vanredni profesor, prodekan za nastavu Muzičkog odseka, Predsednik Organizacionog odbora, mr Andrijana Videnović, redovni profesor, prodekan za nastavu Dramskog odseka, mr Ester Milentijević, prodekan za nastavu Likovnog odseka, mr Petar Đuza, redovni profesor, dr Vera Obradović, redovni profesor, dr Saša Božidarević, redovni profesor, dr Dragana Cicović Sarajlić, vanredni profesor, dr um. Aleksandra Arvanitidis, docent, dr Branka Gugolj, docent, dr Velimir Karavelić, docent, Veselinka Bralović, docent, dr Jelena Arnautović, docent, dr Petar Ilić, viši stručni saradnik, dr Jelena Pavličić, asistent. Pored navedenih članova organizacionog odbora u mnogobrojnim aktivnostima vazanim za pripremu ovog skupa učestvovali su i članovi našeg kolektiva iz svih službi, nenastavno osoblje i pomoćni radnici. Svima njima dugujemo veliku zahvalnost za uspešnu organizaciju.

dotatno su ukazale na važnost ovog skupa za podsticanje i razvoj naučnih, umetničkih i pedagoških aktivnosti u okviru matičnog fakulteta i njegove afirmacije u zajednici srodnih visokoškolskih ustanova u zemlji i inostranstvu. Izraženo zadovoljstvo programskim načelima i projektovanim ciljevima, od strane domaćina i vera u njegovu delotvornost i dostizanje visokih naučnih dometa prethodili su radnom delu ovog skupa.

Radni deo skupa

Tematske oblasti i podoblasti

Radovi učesnika skupa (ukupno njih 88) inkorporirani su u ponuđene tematske oblasti i podoblasti: **1. Kulturno i umetničko nasleđe Kosova i Metohije:** Očuvanje tradicije i nacionalnog identiteta na Kosovu i Metohiji; Umetnost i obrazovanje na Kosovu i Metohiji od srednjeg veka do danas; Srednjovekovni spomenici na Kosovu i Metohiji – problemi i izazovi; Tradicionalne i duhovne pesme sa Kosova i Metohije – modeli očuvanja; **2.Tradicionalni i savremeni pristupi u umetničkom obrazovanju i vaspitanju.**Koncepcija savremene metodike nastave umetničkog obrazovanja i vaspitanja; Savremena umetnost i metodika nastave umetničkog obrazovanja; Značaj umetničkog obrazovanja i vaspitanja u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama; Uloga tradicije u kreiranju nastavnog procesa. **3.Umetnost kao prostor pamćenja:** Rekreiranje /interpretiranje/ recikliranje tradicije u savremenoj umetnosti; Pozicija umetnika u savremenom društvu; Tradicionalne tehnike u novoj umetničkoj praksi; Novi pristup u očuvanju nasleđa; Muzeji kao mesta sećanja; Baština i novi mediji; Uloga filma u kreiranju prostora pamćenja; Baština i popularna kultura; **4.Tradicionalno i savremeno u umetničkoj igri:** Obrazovanje za umetničku igru; Savremena igra i teorija roda; Rod, telo, ples; Igra kao prostor ženske ekspresije; Ritualno u savremenom pozorištu pokreta; Koreografska imaginacija, kompozicija i plesne tehnike; Povezivanje narodnih igara u baletskom nasleđu na bivšem jugoslovenskom prostoru.

Plenarno zasedanje

Radni deo naučnog skupa otpočeo je plenarnim izlaganjima. Zasedanje je otvorila dr Sonja Marinković muzikolog, redovni profesor Fakulteta muzičke umetnosti Univerziteta umetnosti u Beogradu. Nakon iskazanog velikog zadovoljstvo učešćem na ovom naučnom skupu i ukazanom čašću da otvori njegov radni deo, profesorka Marinković je ukazala na

neophodnost sistemskog i koherentnog pručavanja kompozicionih opusa autora koji su stvarali na prostoru Kosova i Metohije. U kontekstu apostrofiranih težnji i zalaganja za značajniji muzikološki i teorijsko-analitički rad na ovom polju izložila je rad sa temom *Folklor kao inspiracija Redže Mulića u Drugoj simfoniji „Kosovska“*. Ukazujući na folklornu inspiraciju u njegovom ključnom delu, *Drugoj simfoniji*, Sonja Marinković posebno ističe izraziti dar kompozitora u obradi folkloru, bogatstvo zvučnih boja koje nastaju kao rezultat kompozicione veštine i primenu kasnoromantičarskog stila u harmonskom jeziku i orkestraciji.

Posebnu pažnju na plenarnom zasedanju privuklo je izlaganje muzikologa dr Nebojše Todorovića, redovnog profesora Fakulteta umetnosti Univerziteta u Nišu, pod nazivom *Pedagoški doprinos profesora Marka Savića razvoju pijanizma na Kosovu i Metohiji*. Razlog tome je dugogodišnja aktivnost ovog uvaženog, ne tako davno preminulog, profesora Fakulteta umetnosti u Prištini sa kojim su mnogi sadašnji nastavnici ovog fakulteta imali čast i priliku da sarađuju. U kontekstu bogate pijanističke i posebno pedagoške delatnosti Marka Savića koja je vazana za celokupni jugoslovenski prostor, Nebojša Todorović je posebno izdvojio pionirsku aktivnost ovog umetnika u stvaranju fundamenata za razvoj pijanizma i klavirske pedagogije na Kosovu i Metohiji.

U zaključnom izlaganju plenarnog zasedanja prof. dr Angelina Milosavljević Ault, sa Fakulteta za medije i komunikacije Univerziteta Singidunum u Beogradu, predstavila je svoj rad sa temom *Starinarenje kao heritološka disciplina. Između impulsa i koncepta*. Baveći se postupcima čuvanja starih predmeta koji još nisu zavredeli da budu muzealizovani, autorka rada posebno ukazuje na njihovu ulogu ilustracije i svedočenja aspekata života šire ili uže zajednice, sa istovremenim isticanjem njihove posleničke funkcije u procesu očuvanja i zaštite nasleđa.

Rad po sesijama

Najveći broj učesnika naučnog skupa svoje radove izložio je na sesijama koje su grupisane u tri tematske oblasti: *Kulturno i umetničko nasleđe Kosova i Metohije*, *Umetnost kao prostor pamćenja* i *Tradicionalni i savremeni pristupi u umetničkom obrazovanju i vaspitanju*.

Kulturno i umetničko nasleđe Kosova i Metohije – prva tematska oblast

U okviru prve tematske oblasti problematizovana su mnogobrojna pitanja usmerena na baštinu Kosova i Metohije. Radovi nastali iz pera istraživača različitih stručnih kompetencija i

profesionalnih opredeljenja zahvatili su veći broj različitih problema vezanih za odnos prema kulturnom i umetničkom nasleđu ovog područja. U radu etnomuzikologa Mirjane Zakić *Modeli očuvanja tradicionalne pesme Kosova i Metohije* definisane su postojeće muzičke prakse na ovom terenu i ukazano na modele očuvanja tradicionalne pesme, dok etnomuzikolog Sanja Ranković u studiji *Tradicionalna muzika kao deo kulturnog identiteta Srba u Sredačkoj župi u okviru Lazaričkog obreda i proslavljanja Uskrsa*, razmatra muzičku praksu srpskog stanovništva Sredačke župe neposredno i za vreme Uskrsa kao specifične kulturne osobnosti ovog dela Kosova i Metohije.

Posebno interesovanje istraživača u okviru ove tematske oblasti usmereno je i na pitanja očuvanja spomeničkog i graditeljskog nasleđa (Branka Gugolj, Danijela Tešić Radanović: *Delatnost arhitekta Đurđa Boškovića na očuvanju spomeničkog nasleđa Kosova i Metohije*, Zoran Katanić: *Sakralno i profano srpsko srednjovekovno graditeljsko nasleđe na Kosovu i Metohiji kao respektabilan sadržaj turističke ponude*), zatim na mogućnosti inkorporiranja segmenata kulturnog nasleđa Kosova i Metohije u nastavni proces (Andrija Kadić: *Problemi interpretacije kulturnog nasleđa Kosova i Metohije u nastavnom procesu*), kao i na savremeni, često destruktivni i antikulturni odnos prema urbanom prostoru na primeru jednog kosovsko-metohijskog grada (Marija Ranđelović: *Aspekti identiteta polarizovanog urbanog prostora: primer Kosovske Mitrovice*).

U okviru prve tematske oblasti obrađene su i teme iz srpskog jezika i književnosti, od onih u kojima se istražuje poetika i pesnički izraz (Aleksandra Kostić Tmušić: *Pesnički elementi u strukturi žitija Svetog Petra Koriškog*), preko onih sa semantičkom konotacijom (Valentina Pitulić: *Sematnika bilja u narodnim umotvorinama Srba sa Kosova*), zatim kritičkim odnosom prema očuvanju srpskog jezika u multikulturalnim sredinama (Mitra Reljić, Branislava Dilparić: *Raskorak između deklarativne i stvarne brige za Srpski jezik na primeru ergonimije Severnog dela Kosovske Mitrovice*), sve do onih u kojima se zadire u sferu estetike i odnosa tradicije i modernizma (Nenad Kebara: *Duhovna estetika Siniše Kodrića – između tradicije i modernizma*).

Umetnost kao prostor pamćenja – druga tematska oblast

Široko koncipirana i mnogoznačna tematska oblast, otvorila je mogućnost za učešće većeg broja izlagača različitih profila i profesionalnih opredeljenja: filozofa, istoričara umetnosti, sociologa, etnologa, filologa, likovnih kritičara, dramaturga, koreografa, multimedijalnih i interdisciplinarnih istraživača, muzikologa, muzičkih teoretičara i dr.

Prva grupa istraživača zaokupljena je problemima institucionalizovanog (muzejskog) nasleđa. U okviru ove oblasti pokrenuta su mnoga pitanja poput savremenog baštinjenja kulturnih i umetničkih dobara u procesima svakidašnjice, privatnosti i običnosti (dr Dragan Bulatović: *Muzealizacija kao hermeneutički krug*), porekla i nasleđa ideja i svojstva muzealnosti (Milan Popadić: *Muzealnost: poreklo i nasleđe jedne ideje*), odnosa društvene zajednice prema muzejima iz novije srpske i jugoslovenske istorije za vreme i nakon ukidanja socijalističke vlasti (Angelina Banković: *Od mesta sećanja do mesta zaborava: Muzej 4. jula 1941. i Muzej ilegalnih partijskih štamparija u Beogradu*), značaja muzejskih eksponata kao stilsko-istorijskog svedočanstva i mehanizma pamćenja i očuvanja sećanja (Ana Radovac Živanov: *Čuvar sećanja: Dom Jevrema Grujića – muzej srpske istorije, diplomatije, umetnosti i avangarde*), prodora novih medija i umetničkih praksi u muzejima današnjice (Aleksandra Arvanitidis: *Muzej u doba digitalne umetničke prakse*, Dragana Martinović: *Uloga novih medija u muzejima današnjice*, Stefana Manić: *Zaštita nepokretnog kulturnog nasleđa: primena digitalnih tehnologija*, Ana Knežević: *Sajber muzej: pogled sa druge strane ekrana*) i dr.

Tematska oblast *Umetnost kao prostor pamćenja* generisala je i inicirala istraživanja i u sferi muzičke, filmske i likovne umetnosti. U muzikološkim i teorijsko-analitičkim radovima iz oblasti muzike posebno je istaknuta uloga tradicije (nasleđa) u kreiranju stvaralačkih koncepcija srpskih (jugoslovenskih) kompozitora (Saša Božidarević: *Mokranjčevo nasleđe u delima kompozitora rukovetne provenijencije druge polovine XX veka – od reafirmacije do negacije tradicionalnog modela strofe*; Vesna Damljanović: *Analiza klavirskog sloga u Drugoj „Kosovskoj“ simfoniji Redže Mulića*), ukazano na načine oživotvorenja segmenata srpskog srednjovekovnog nasleđa u delima kompozitora savremene muzike (Aleksandar Damjanović: *Rekreiranje /interpretiranje/recikliranje/ srpske srednjovekovne baštine u savremenoj muzici*) razmotren odnos tradicijske i popularne kulture (Jelena Arnautović: *Tradicijska i popularna kultura na muzičkom festivalu Guča*), procenjen uticaj savremenog znanja u popularnoj muzici (Vesna Mikić: *Produkcija savremenih znanja u popularnoj muzici – Takmičenje za pesmu Evrovizije*) i sl.

Ekvivalentni set pitanja obrađen je i u drugim oblastima umetničkog izražavanja (likovnom i filmskom stvaralaštvu, savremenom plesu i dr.) sa jakim uporištem u tradiciji kao izvorištu umetničkog nadahnuća (Zdravko Ranisavljević: *Koreografske interpretacije plesnog nasleđa Kosova i Metohije – Slučaj Ansambla narodnih igara i pesama Kosova i Metohije „Venac“*, Andrijana Danilović: *Rekontekstualizacija tradicije – Mozaik i ulična*

umetnost), ali su razmotrena i druga pitanja (ideološka, etička, estetska i sl.) proizašla iz složene problematike proučavanja oblika savremene igre (ples), scenskog pokreta, koreologije i koreografije (Natalija Sokovikova: *Dancing great Slavic gods – the phenomenon of the ethnic identity of Slavic Rus. The Phoenix effect*; Vera Obradović: *Koreodramsko i koreografsko stvaralaštvo Mat Eka*, Vera Obradović i Svenka Savić: *Koreodrama: Rod, ples, ideologija*; Anna Galikowska Gajewska, *Polish music in movement interpretations created according to the Dalcroze method*).

Tradicionalni i savremeni pristupi u umetničkom obrazovanju i vaspitanju – treća tematska oblast

U okviru sesija na kojima su razmatrana pitanja iz ove tematske oblasti, problematizovani su mnogobrojni i značajni aspekti edukativnog i vaspitnog procesa iz oblasti umetnosti. Radovima ove vrste obuhvaćeni su svi nivoi institucionalnog vaspitanja i obrazovanja od predškolskog (Jasmina Stolić, Sanja Vojnov: *Primena umetničke muzike na predškolskom uzrastu – od tradicije do inovacije*), osnovnoškolskog (Marija Aleksandrović: *Uticao tradicije kreativnosti u likovnom izražavanju dece u prvom razredu osnovne škole*), srednjoškolskog (Josipa Alviž: *Mjesto srednjoškolskoga predmeta Likovna umejetnost u okviru umjetničkog područja odgojno-obrazovnog sustava Republike Hrvatske*, Petar Ilić: *Mogućnosti realizacije ciljeva savremenog nastavnog programa za klavirske polaznike srednje muzičke škole pomoću udžbenika Danice Krstić Škola za klavir*), do visokoškolskog (Dragana Cicović Sarajlić, Biljana Pavlović: *Visokoškolsko-pedagoško obrazovanje na Kosovu i Metohiji – tradicija duga četiri decenije 1975/1976 – 2015/2016*).

Muzički pedagozi proučavaju mogućnosti primene narodne ili tradicionalne pesme u nastavi solfeđa (Veselinka Bralović: *Mogućnost primene narodne pesme kosovskog kraja u nastavi solfeđa*; Slobodan Kodela: *Tradicionalna pesma u udžbeničkoj literaturi nastave solfeđa u srednjim muzičkim školama*), kao i korišćenje narodne pesme i igre na časovima muzičke kulture u osnovnoj školi (Jelena Milićević Trakilović, Desanka Trakilović: *Efekte primjene narodne pjesme i igre u razrednoj nastavi*). U nekim od radova poseban akcenat je stavljen na negovanje i očuvanje srpskog kulturnog i nacionalnog identiteta (Biljana Pavlović, Dragana Cicović Sarajlić, Anđelka Kovač: *Negovanje i očuvanje srpskog kulturnog i nacionalnog identiteta u osnovnoškolskoj nastavi muzičke kulture na Kosovu i Metohiji*) ili razvoj školske muzičke pedagogije (Sonja Cvetković: *Razvoj muzičke pedagogije i školstva u Nišu do početka Drugog svetskog rata*).

Znatna broj radova na ovom naučnom skupu posvećen je i problemima obrazovanja u umetničkim delatnostima (posebno likovnoj i istoriji umetnosti) u kojima se primenjuju savremene metodičke koncepcije (Sanja Filipović: *Likovno vaspitanje i obrazovanje u duhu savremenih metodičkih koncepcija*), istraživanju inovativnih modela za konstruisanje nastavnog procesa (Marija Stanković: *Nastavni proces istorije umetnosti kao proces nastajanja znanja: umetnički principi Kristoa i Žan Klod kao model za konstruisanje nastavnog procesa*; Iva Subotić Krasojević: *Potruga za metodom nastave (s) likovne kulture*; Jelena Pavličić: *Umetnost u nastavi Istorije umetnosti – primer vežbe „Nove slike starih majstora“*) teškoćama u ostvarivanju obrazovnih ciljeva (Dragan Bulatović: *Oblikovanje u obrazovnim amporijama*), značaju umetničkog obrazovanja za formiranje ličnosti i demistifikaciji oblika neverbalne, formalne komunikacije (Jadranka Božić: *Umetnost kao sinergija uma, tela i duha: značaj muzičkog obrazovanja za formiranje ličnosti*) i dr. U nemogućnosti njihove detaljnije elaboracije ističemo njihov značajan doprinos razvitku naučne misli i trasiranju novih puteva u oblasti Nauka o umetnostima.

Prateći programi naučnog skupa

Prateći programi naučnog skupa osmišljeni su kao sažeti prikaz umetničke delatnosti na Fakultetu umetnosti u Kosovskoj Mitrovici – Zvečanu i aktivnosti koje profesori, saradnici i studenti ovog fakulteta sprovede na promociji kulture i umetnosti Kosova i Metohije i očuvanju tradicije na ovom prostoru. Programi su predstavljeni u toku dva dana na kraju radnih sesija naučnog skupa. Prvog dana entomuzikolozi dr Mirjana Zakić i dr Sanja Ranković predstavile su naučno i analitički obrađene rezultate opsežnih i temeljnih terenskih istraživanja muzičkog i plesnog nasleđa Kosova i Metohije. Nakon veoma uspele verbalne i audiovizuelne prezentacije (na srpskom i engleskom jeziku), nastupili su vokalni i instrumentalni izvođači (amateri) sa Kosova i Metohije, saradnici u istraživanju pomenutih etnomuzikologa i članovi Asamble narodnih igara i pesama Kosova i Metohije *Venac*. Drugog dana učesnici i gosti naučnog skupa prisustvovali su otvaranju izložbe pod nazivom *Ornament – sinteza forme, funkcije i strukture suvišnog*, čiji su autori studenti i profesori Likovnog odseka Fakulteta umetnosti u Kosovskoj Mitrovici. O radu na pripremi ove izložbe, inicijalnim motivima njenog nastanka, umetničkim dometima i vezi sa tradicijom govorile su mr Ester Milentijević, prodekan za nastavu Likovnog odseka i dr um. Suzana Vučković, vanrdeni profesor, a izložbu je svečano otvorio mr Petar Đuza, redovni profesor

Fakulteta umetnosti u Kosovskoj Mitrovici. Iste večeri, nakon otvaranja izložbe, pesmu *Dečanska zvona ili svetkovina srca*, najpoznatije kosovsko-metohijske pesnikinje Darinke Jevrić, govorila je Borjanka Ljumović. Umetnički program naučnog skupa završen je koncertom profesora Muzičkog odseka⁴ na kome su izvedena dela srpskih kompozitora. Dugotrajni aplauz koji je sledio nakon svakog izvođenja najbolji je pokazatelj veštine izvođača i njihovih umetničkih kvaliteta.

Završna sesija moderatora naučnog skupa

Bogata i raznovrsna izlaganja učesnika međunarodnog skupa rezimirana su na završnoj sesiji moderatora. Sesijom je predsedavo dr Saša Božidarević, redovni profesor Fakulteta umetnosti Univerziteta u Kosovskoj Mitrovici. Moderatoru su prvenstveno istakli visoke domete koje je ovaj skup dosegao u oblasti na koju je primarno usmeren, te posebno pohvalili njegovu besprekornu pripremu i organizaciju. Takođe su iznete i određene sugestije u pogledu budućih aktivnosti, sa iskrenom željom da skup postane tradicionalan. Zahvaljući se moderatorima i učesnicima na velikom doprinosu uspešnoj realizaciji ovog naučnog skupa, Saša Božidarević je u završnoj reči izrazio nadu da će postignuti rezultati i stečena nova iskustva uticati na otvaranje novog poglavlja u razvoju naučne misli na Univerzitetu u Kosovskoj Mitrovici i doprineti njegovoj značajnijoj međunarodnoj afirmaciji.

Dr Saša Božidarević, redovni profesor

⁴ Natupili su: mr Marija Gluvakov Medenica, vanredni profesor, mr Tomislav Milošević, vanredni profesor, mr Andrija Blagojević, vanredni profesor, Đorđe Milošević, docent, Bratislav Đurić, docent, dr Petar Ilić, viši stručni saradnik.